

Pravda a celkovost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1999](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1999](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 3. 4. 1999

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 3. 4. 1999

Pravda a celkovost

Celkovost živých bytostí (a vůbec veškerých, i před-živých „pravých“ událostí) musíme chápat dějově a tedy časově. A protože časování (event. „časovění“) všech událostí (dějících se ovšem vždy proti směru přicházejícího času), není žádné *factum*, nýbrž vždycky jen *fiens*, je život vždycky orientovaným děním (a takovým orientovaným děním, byť na nižších až nejnižších úrovních, je i dění veškerých před-živých událostí, vpsledu tedy i událostí primordiálních). Život je tedy možný jen jako vnitrosvětne dění, přičemž svět, v rámci kterého se jedine může odehrávat, je sám jistým (specifickým) způsobem orientovaným prostředím. Proto žádná skutečnost nemůže být poznána vcelku, pokud nebereme v úvahu rozhodující stránky kontextu, bez něhož by nebyla ani možná, natož aby byla jistým způsobem orientovaná. Na druhé straně ovšem stejně tak platí, že žádná skutečnost nemůže být náležitě poznána jen z celku, protože nikdy nemůže být z tohoto celku odvozena (ani na něj převedena). To zase platí mnohem podstatněji o živých bytostech. Každá živá bytost je celkem jen díky tomu, že se vůči svému okolí vymezí, že od tohoto svého okolí poodstoupí, a teprve na základě tohoto odstupu se zase k němu vztáhne. Živá bytost nepochybně souvisí se svým prostředním a většinou bez něho neobstojí, nepřežije dokonce ani leckterou jeho pronikavější změnu. Naproti tomu však platí, že není v žádném případě výsledkem, produktem tohoto prostředí. To znamená, že proti vnějším změnám prostředí tu stojí určitá tradice, která může být prostředím krátkodobě i dlouhodobě ovlivňována, ale je z něho neodvoditelná.

(Písek, 990403-1.)